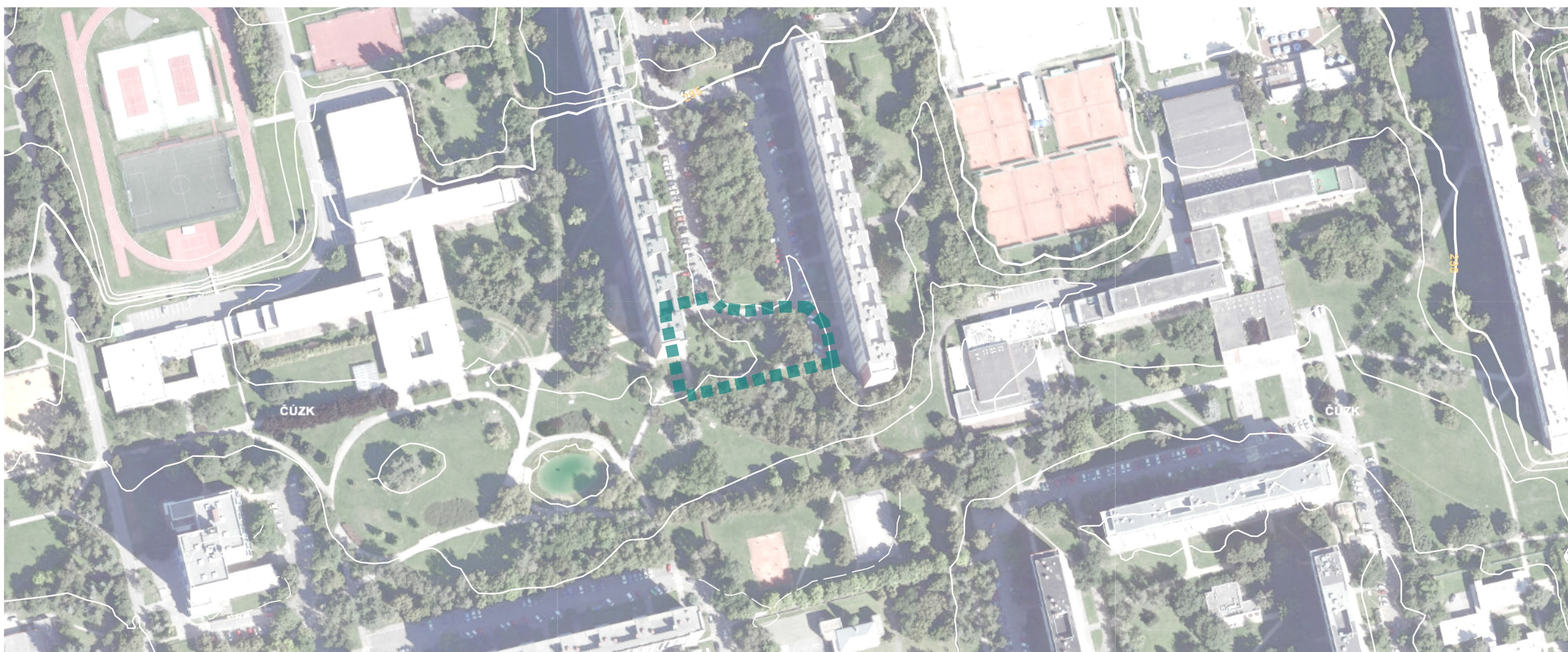

OBSAH

- 01 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE
- 02 ZADÁNÍ A CÍLE STUDIE
- 03 ÚZEMNÍ PLÁN, MAJETKOPRÁVNÍ VZTAHY A ŘEŠENÉ ÚZEMÍ
- 04 ANALÝZA ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ
- 05 STRUČNÁ HISTORIE
- 06 SITUACE SOUČASNÉHO STAVU A PRŮBĚH INŽENÝRSKÝCH SÍTÍ
- 07 FOTODOKUMENTACE SOUČASNÉHO STAVU (VII / 2024)
- 08 DENDROLOGICKÝ PRŮZKUM
- 09 SWOT ANALÝZA / POZITIVA A NEGATIVA
- 10 NÁVRH KOMPOZIČNÍHO A PROVOZNÍHO ŘEŠENÍ
- 11 PREMISY NAVRŽENÉHO ŘEŠENÍ
- 12 POPIS NAVRŽENÉHO KRAJINÁŘSKÉHO ŘEŠENÍ
- 14 SITUACE NAVRŽENÉHO KRAJINÁŘSKÉHO ŘEŠENÍ
- 15 KOORDINAČNÍ SITUACE (SOUTISK NÁVRHU A INŽENÝRSKÝCH SÍTÍ VČETNĚ OCHRANNÝCH PÁSEM)
- 16 SITUACE NAVRŽENÉHO MOBILIÁŘE
- 17 REFERENČNÍ FOTOGRAFIE
- 26 NAVRŽENÉ ŘEŠENÍ VE VIZUALIZACÍCH
- 37 ZÁVĚR

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE PROJEKTU A ZPRACOVATELE

Název: KONCEPČNÍ STUDIE VEŘEJNÉHO PROSTORU ODPOČIVADLA "PRAMENÍK" NA SÍDLIŠTI ĎÁBLICE - PRAHA 8

Lokalita: **katastrální území Kobylisy** [730475]
malá část parcely č. 2364/1 - parková plocha při ulici Famulíkova

Zadavatel: **Městská část Praha 8**
Zenklova 35/1
180 00, Praha 8
IČ: 00063797

Dodavatel: **pro.luka**, krajinářský ateliér
Na Vršku 36
250 67, Klecany
IČ: 46034951

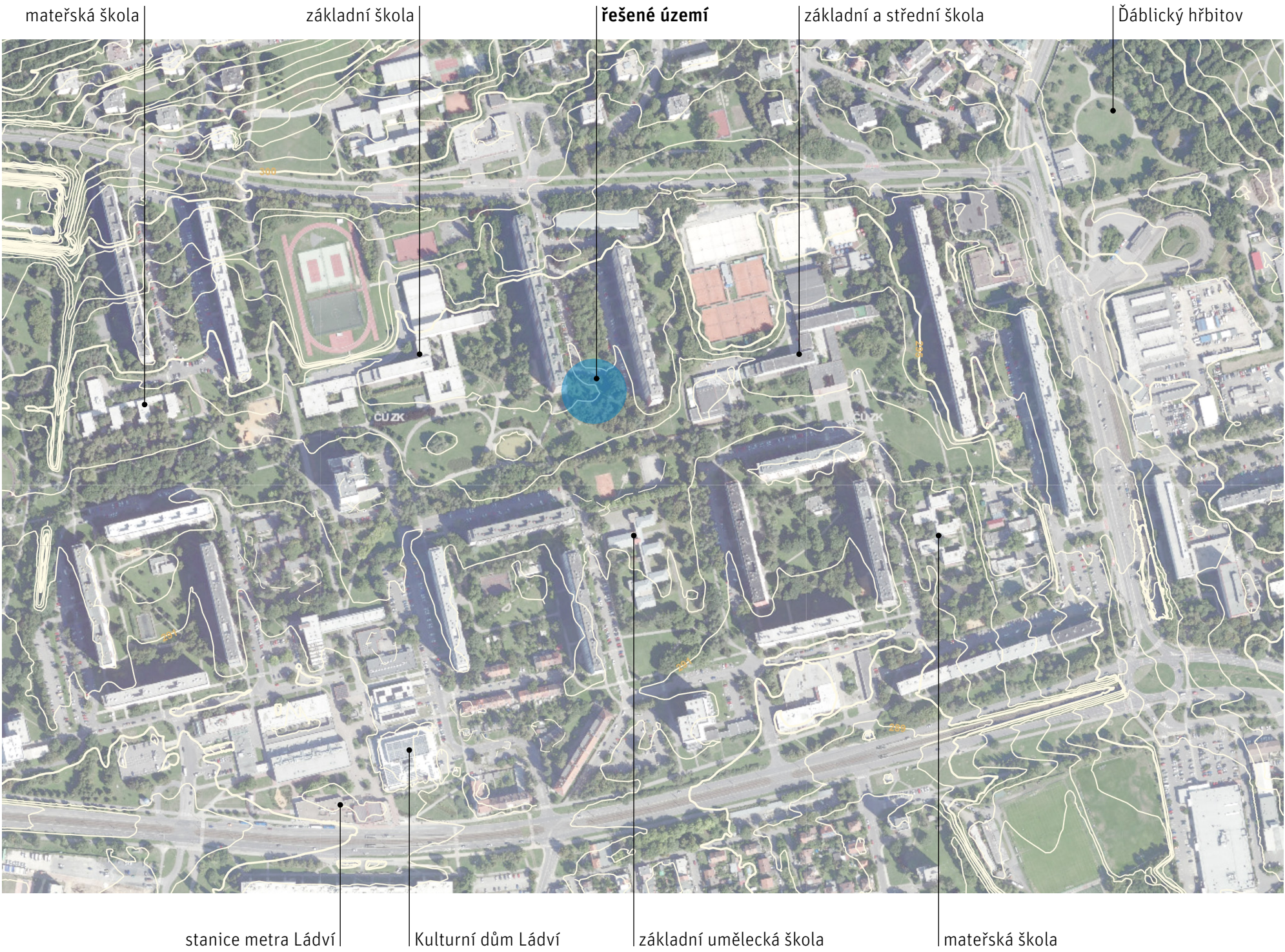

Autorský tým: **Ing. Markéta Pešičková**, autorizovaný krajinářský architekt ČKA 03948
Na Vršku 36
250 67, Klecany
info@proluka.cz, www.proluka.cz
+420 732 911 195

Ing. Radek Csáno, DiS.
Valdštejnská 159
472 01, Doksy
radek@proluka.cz
+420 607 675 214

Datum: XI / 2024

VYZNAČENÍ ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ V RÁMCI SÍDLIŠTĚ ĎÁBLICE

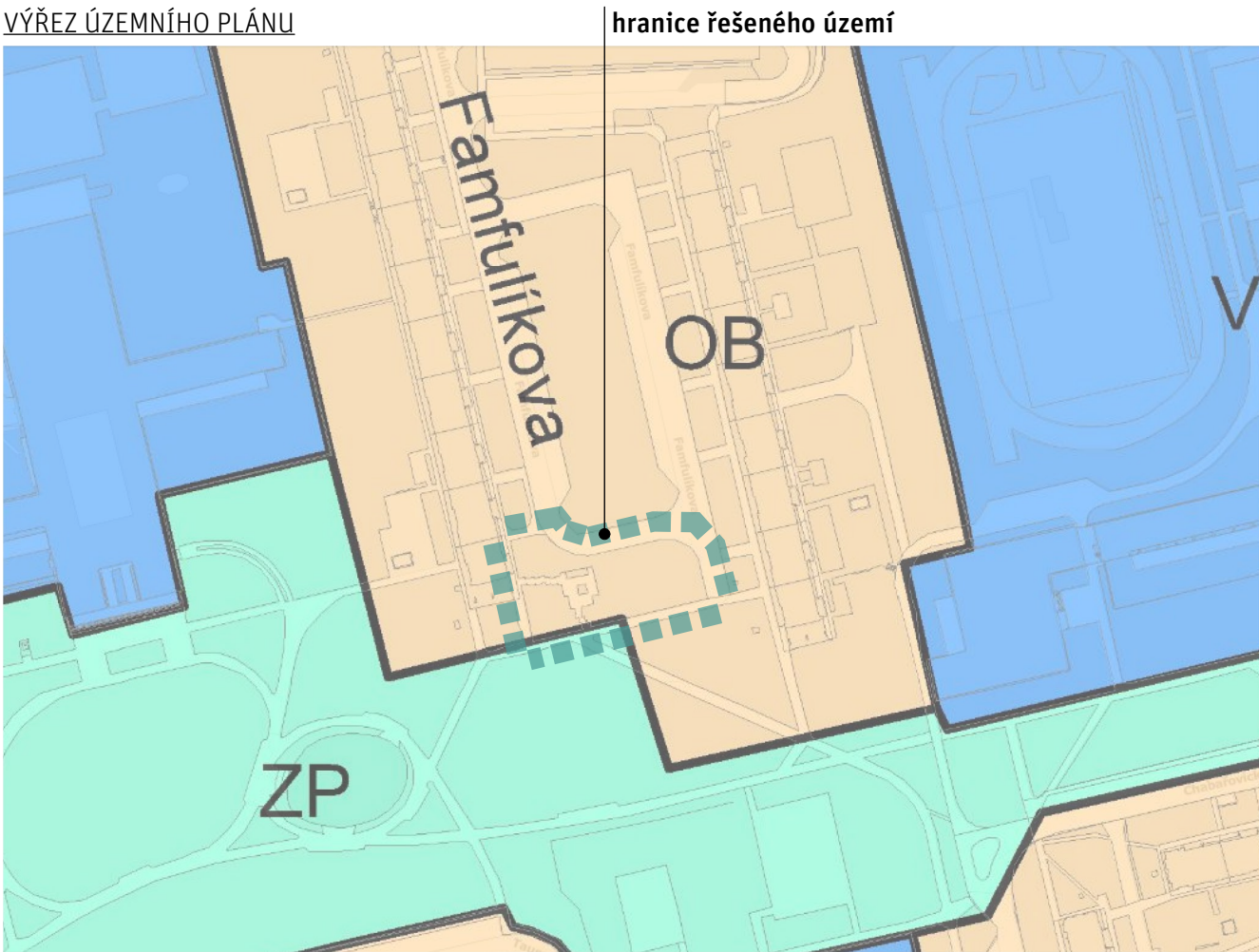
ZADÁNÍ A CÍLE STUDIE

- zmapování území, vyhodnocení současného stavu prostoru
- vyhodnocení kvalit, problémů, rizik a potenciálu území
- návrh provozního a kompozičního řešení
- návrh odpočinkové zóny "Prameník" (prostorové a materiálové řešení)
- osazení vodního prvku, povrch, vybavení, mobiliář, osvětlení a informační systém
- návrh rámcového řešení vegetačních úprav
- navržené řešení dokumentovat architektonickou situací v měřítku
- návrh ilustrovat pomocí 3D vizualizací, referenčních fotografií navržených povrchů, mobiliáře a vegetačních prvků

VYMEZENÍ ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

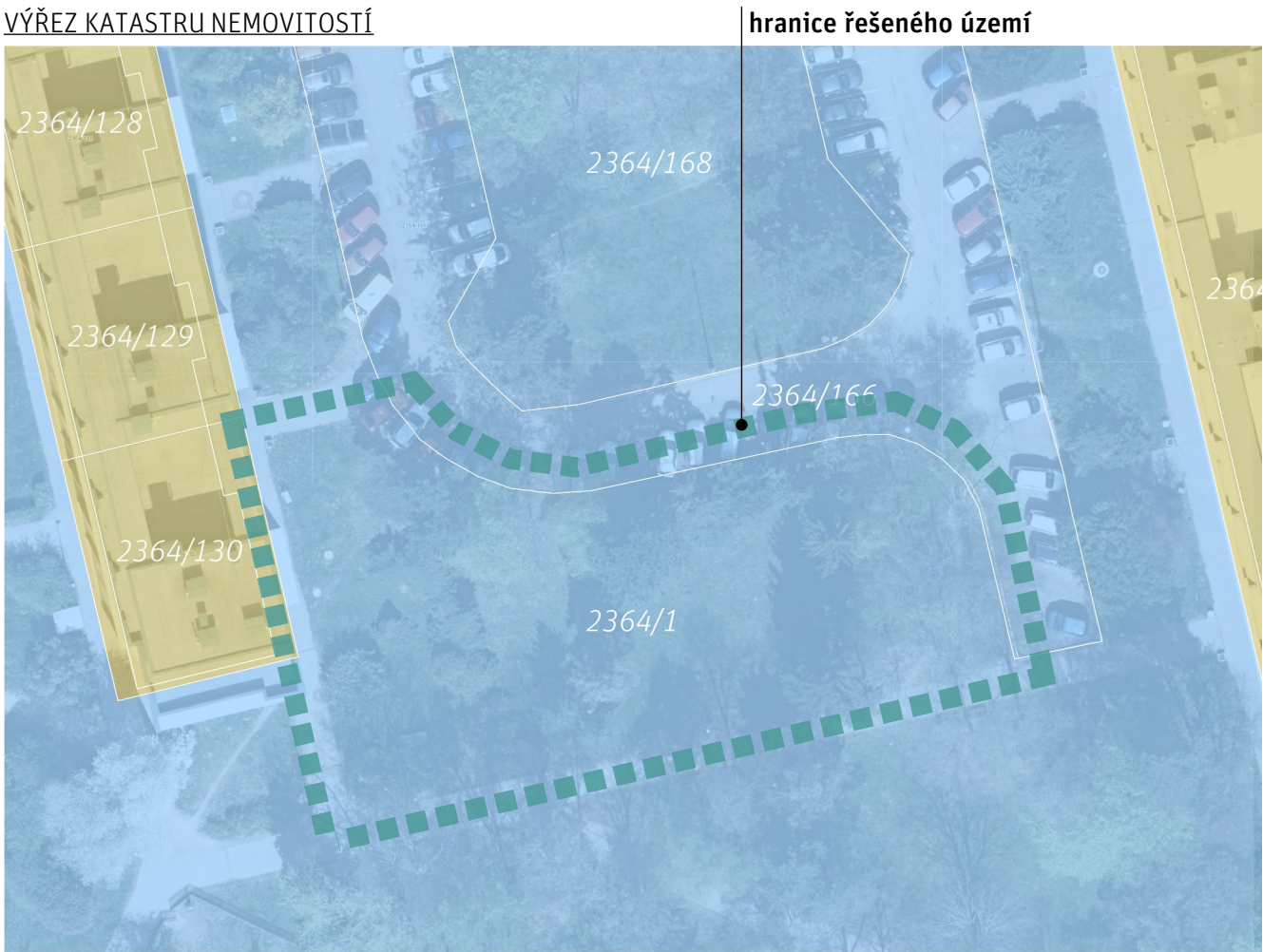
Řešené území tvoří drobnou veřejnou plochu zeleně u panelových bytových domů v ulici Famfulíkova. Toto drobné prostranství, které dříve sloužilo jako odpočívadlo s uměleckým artefaktem (fontána Prameník) je součástí velkorysé koncepce sídlištní zeleně Ďáblického sídliště.

Území je situováno mezi vysokými panelovými domy (východní a západní strana), severní hranici tvoří obslužná komunikace s parkováním a centrální plochou se stromy. Z jižní strany přiléhá řešené území k parkově upravenému prostranství se vzrostlou zelení.

- OB - čistě obytné
- ZP - parky, historické zahrady a hřbitovy

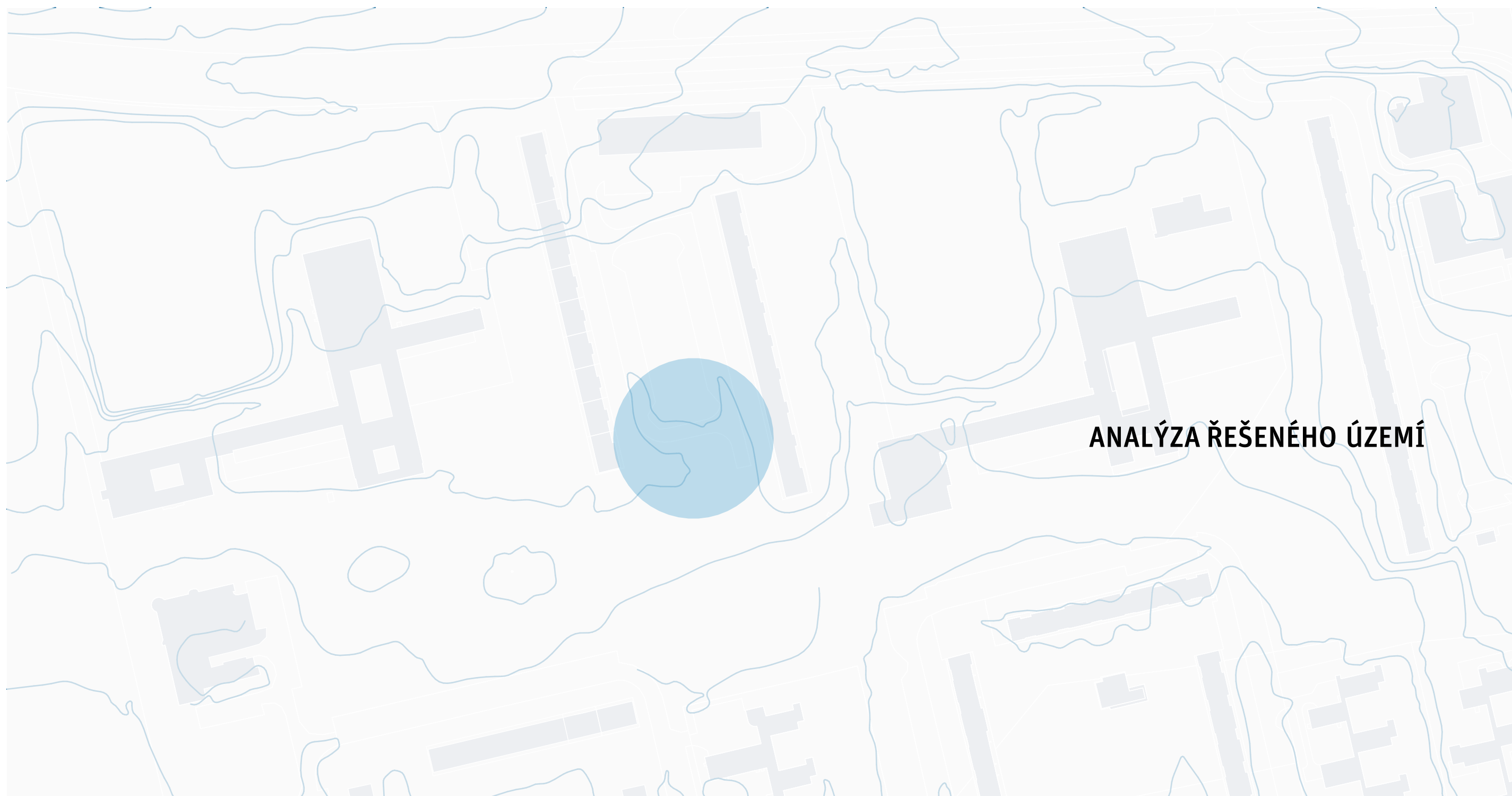
Zpracovávaný záměr řešení parkové plochy odpočívadla je v souladu s platným územním plánem sídelního útvaru hlavního města Prahy.

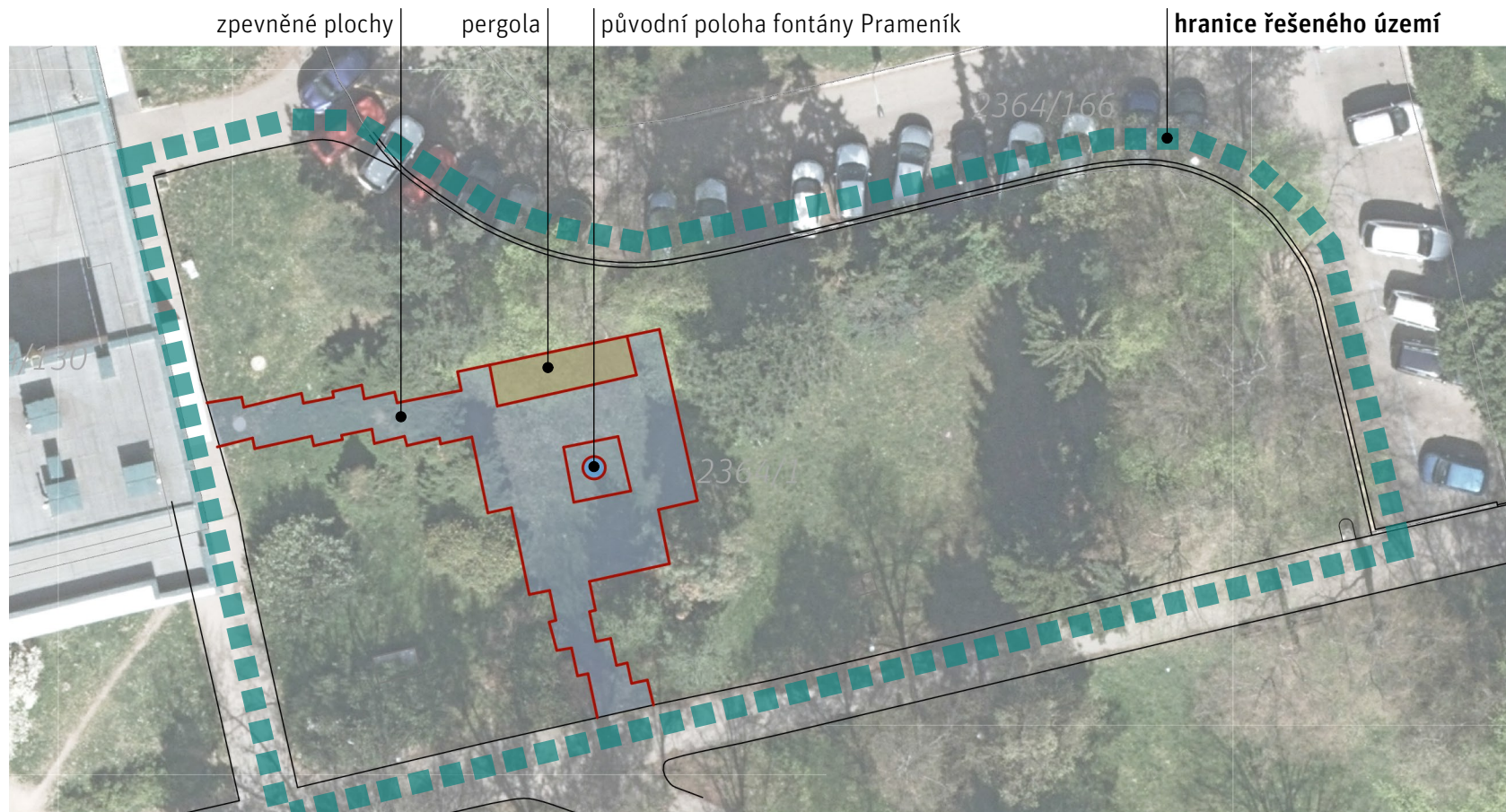
- Hlavní město Praha, Mariánské náměstí 2/2, Staré Město, 110 00 Praha 1
- soukromé vlastnictví

Pozemky ve **vlastnictví HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY**:
- řešené území na parcele č. 2364/1; sousední parcela č. 2364/166

Pozemky v soukromém vlastnictví:
- sousední parcely č. 2364/130; 2364/129

ANALÝZA ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

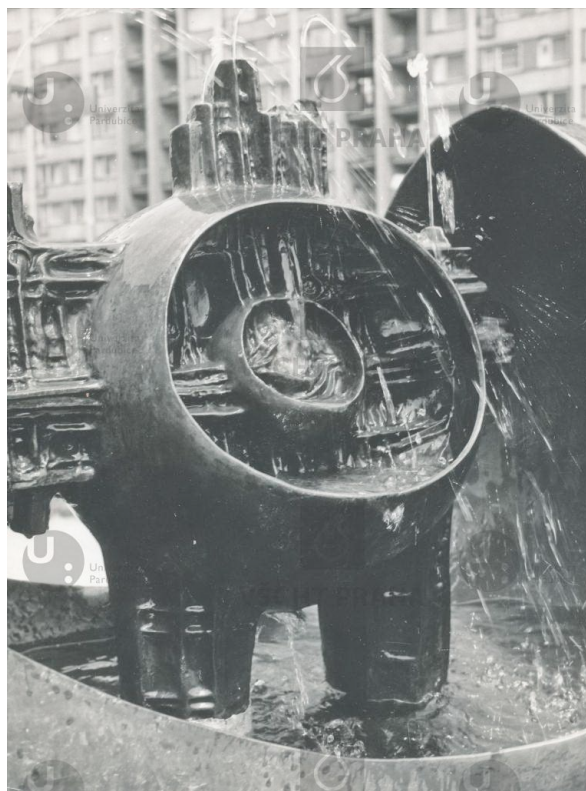
Na území MČ Praha 8 se nachází a nacházelo mnoho historicky zajímavých a cenných plastik, skulptur a fontán.

Jedním z takových děl je **fontána s názvem Prameník od sochaře Vladimíra Kýna nacházející se mezi bytovými domy v ulici Famulíkova** v Kobyliších na Praze 8 (sídliště Ďáblice). Vytvořen byl kolem roku 1968 (realizace 1966 - 1969), ale z ideologických důvodů ho musel jeho autor ponechat v depozitáři. Na sídliště Ďáblice byl nakonec umístěn ve spolupráci s místními obyvateli v roce 1983.

Fontánu tvořil bronzový kalich s vnitřní strukturou, která byla napojena přímo na přívod vody. Nebyla tedy poháněna čerpadlem, pouze průtoková. Voda přitékala jednou "nohou", část tryskala z plastiky, a druhou odtékala opět do potrubí, které napájelo nedaleké jezírko s pelikány.

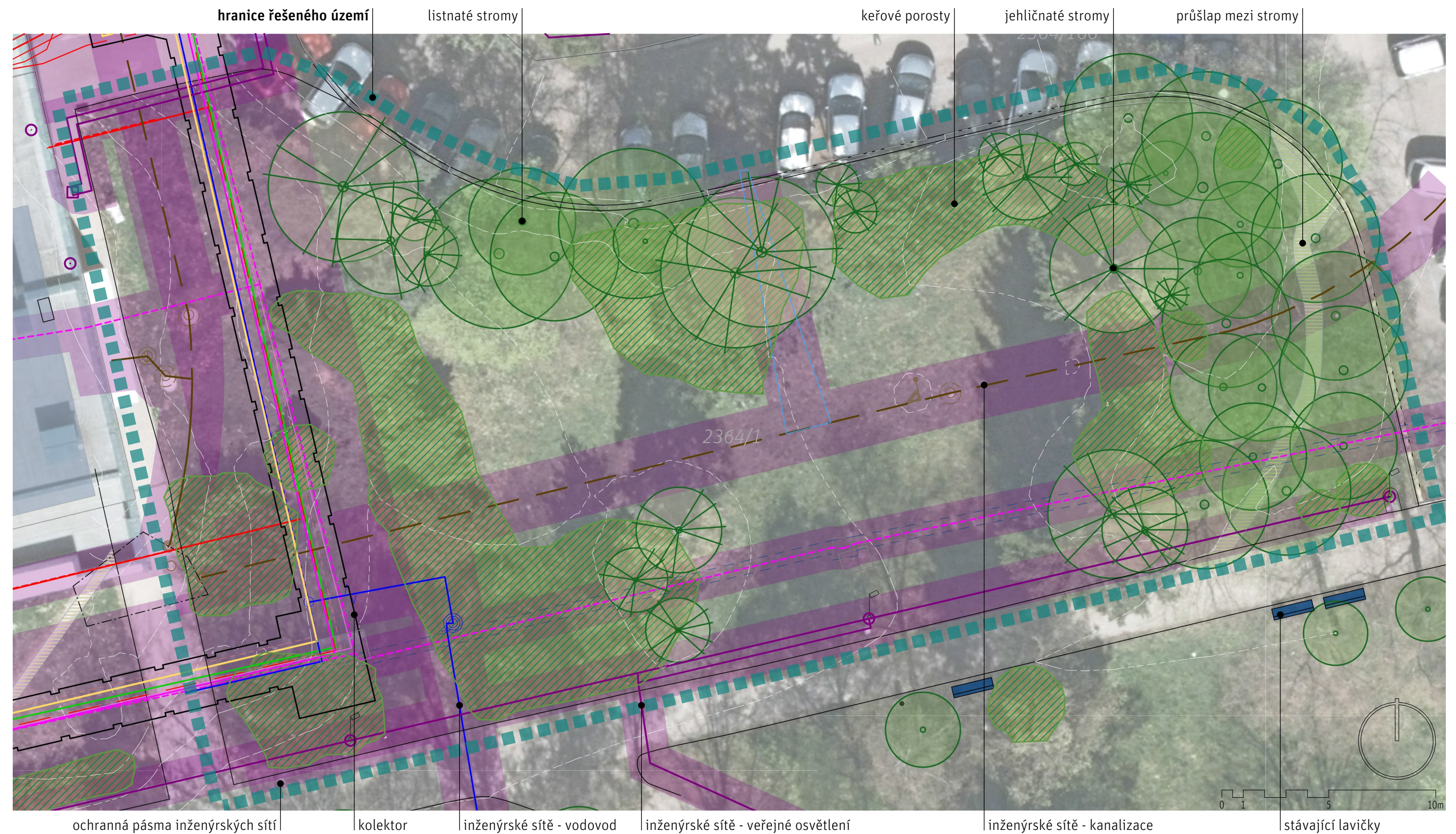
Fontána byla umístěna v centru zpevněné plochy doplněné o subtilní pergolu a lavičky, včetně doprovodné vegetace.

V roce 2007 byla celá kovová část postupně rozkradena a betonový zbytek byl zrušen.

Zdroj: www.sochyamesta.cz. Pozůstalost V. Kýna a J. Lukešové v držení syna Z. Lukeše

Řešené území má obdélný tvar, zaoblený ze severovýchodu. Je rovinatý. Severní hranu tvoří komunikace, lemovaná hustou stromovitou vegetací, včetně náletové. Keřové patro je zde zastoupeno sporadicky a interiér plochy je vizuálně nevhodně propojený do vozovky a parkování. Centrální plocha řešeného území je travnatá, s rozptýlenými rozlehlými skupinami keřů a trojicí borovic, které příliš neprosperují, avšak nějakou perspektivu v území lze ještě očekávat. Keře zcela zahlcují a znepřehledňují interiér řešeného území. Řešené území je silně zatíženo vedením technické infrastruktury, která představuje významný limit úprav území, zejména možností výsadeb (ochranná pásma TI).

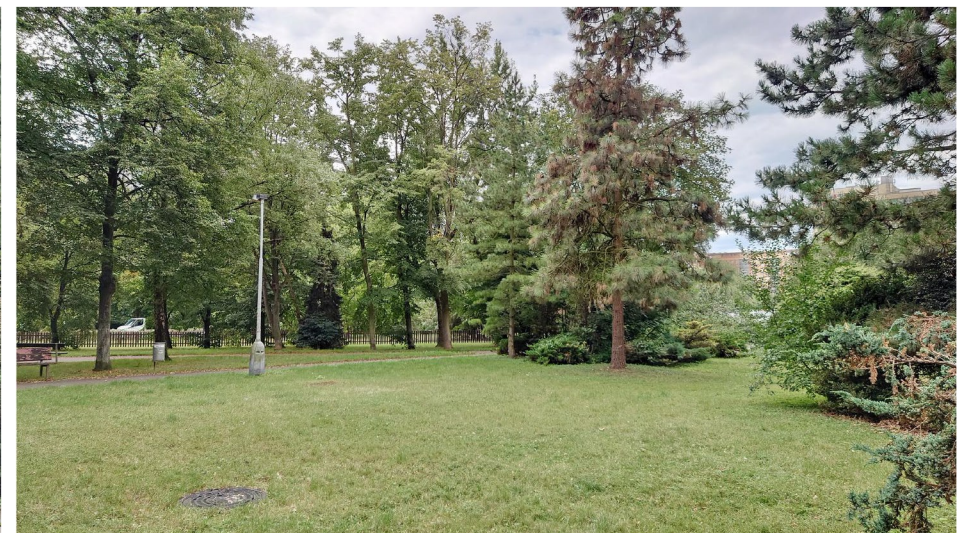
Větší část řešené plochy tvoří velké skupiny nepřehledných keřových porostů a skupin různého druhového složení.

Centrální travnatá část území lemovaná vzrostlými stromy a keřovými skupinami. Některé stromy vykazují sníženou perspektivu.

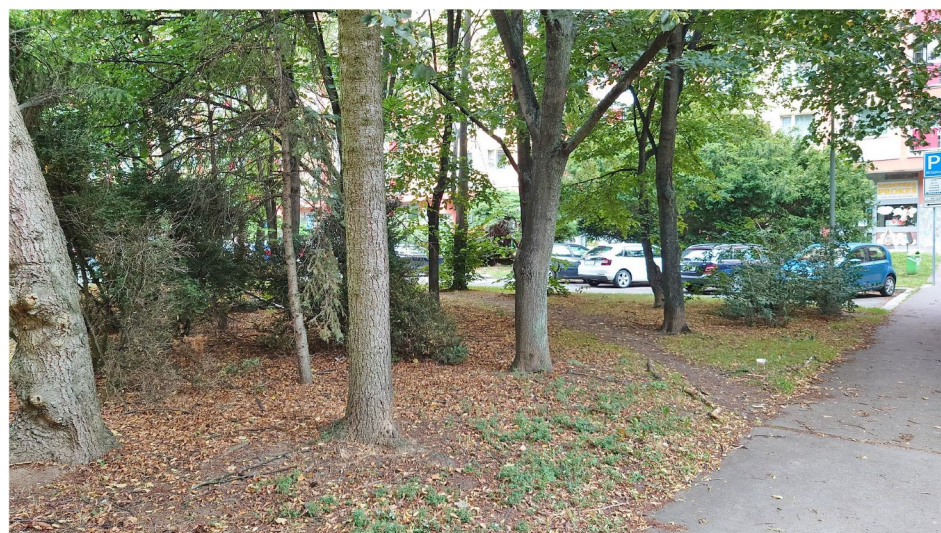
Husté keřové skupiny tvoří pohledové a fyzické bariéry znemožňující prostupnost území.

Pohled přes centrální travnatou plochu směrem k parkovým úpravám navazujícího území.

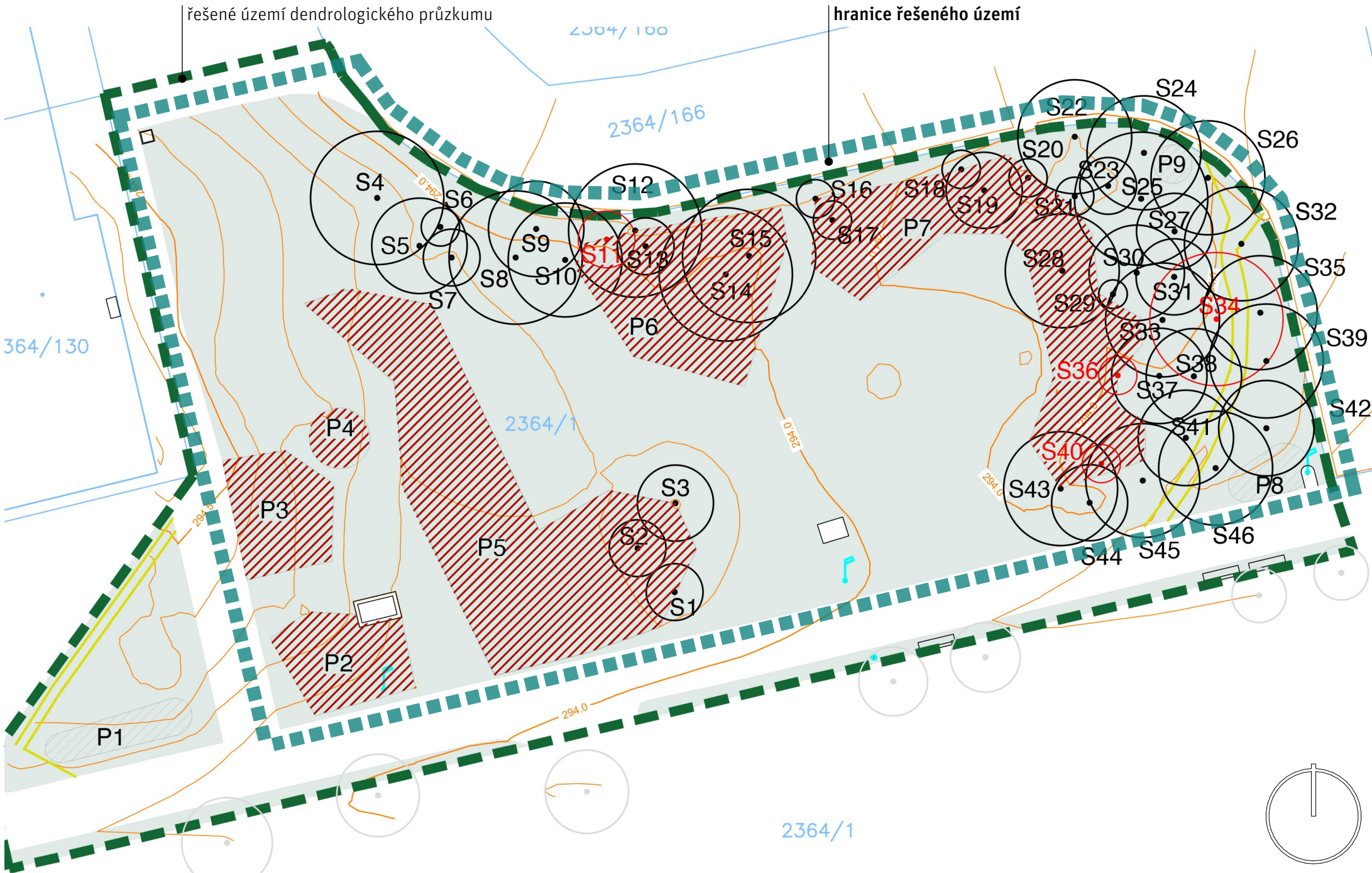
Druhová skladba stromového i keřového patra zahrnuje množství jehličnatých taxonů v různém stupni zdravotní kondice.

Průšlap mezi stromy jako reakce na chybějící pěší propojení. Patrná je také vysoká hustota stromového porostu snižující zdárný rozvoj a růst stromů.

Silný tlak na parkování a nedostatek prostoru v jehož důsledku dochází k vjezdům vozidel do kořenových prostorů stromů, které jsou tímto poškozovány.

Podkladem pro zpracování záměru je také zpracovaný dendrologický průzkum, který hodnotí všechny dřeviny nacházející se na řešeném území.

Průzkum byl zpracován v září 2023, Ing. Ondřejem Valigurou, ČKA 05 086, U Vojanky 1309/1a, 150 00 Praha 5.

Podrobné taxonomické a dendrometrické údaje, včetně návrhu opatření jednotlivých stromů a keřových skupin jsou uvedeny v tabulární části dendrologického průzkumu.

Dle dendrologického průzkumu jsou navrženy ke kácení celkem 4 stromy. V návrhu koncepční studie je z kompozičních důvodů z prostoru odpočívadla uvažováno přesazení perspektivních keřových porostů v rámci řešeného území (do navrhovaných keřových lemů). Neperspektivní dřeviny budou odstraněny a nahrazeny bohatou keřovou výsadbou v navrženém keřovém lemu.

ODSTRAŇOVANÉ DŘEVINY

DLE DENDROLOGICKÉHO PRŮZKUMU

ozn.	taxon česky	taxon latinsky	obv. kmene	perspektiva	poznámka
S11	lípa	<i>Tilia sp.</i>	41 cm	C	odumřelý strom
S34	lípa srdčitá	<i>Tilia cordata</i>	113 cm	C	odumřelý strom
S36	smrk ztepilý	<i>Picea abies</i>	28 cm	C	neperspektivní
S40	smrk pichlavý	<i>Picea pungens</i>	31 cm	C	neperspektivní

ODSTRAŇOVANÉ DŘEVINY

Z KOMPOZIČNÍCH DŮVODŮ

ozn.	taxon česky	výška porostu	orient. plocha
P2	bobkovišeň, tavelník	2,5 m	27 m ²
P3	bobkovišeň	2,5 m	28 m ²
P4	jalovec	2,0 m	6 m ²
P5	jalovec, dřišťál, javor, ořešák	2,0 m	150 m ²
P6	zimostráz, dřišťál, jalovec, šeřík, mahónie, pustoryl	2,0 m	66 m ²
P7	zimostráz, jalovec, zlatice, bez, cypřišek	2,0 m	105 m ²

POZITIVA

- součást velkorysé koncepce veřejné zeleně
- dobrá dostupnost pro obyvatele
- součást urbanisticky i památkově hodnotného obytného souboru Sídliště Ďáblice
- skupiny borovic spoluvytváří náladu plochy
- podíl vzrostlých stromů v území
- veřejný prostor se zelení v zástavbě
- navazující parkové úpravy a vybavenost

NEGATIVA

- absence programové náplně
- absence vhodného mobiliáře
- množství inženýrských sítí
- přehuštěná vegetační kulisa je odspodu vyvětvená (vizuálně nevhodné propojení do vozovky a parkování)
- intenzivní parkování blízko stromů
- přehuštěná skupina stromů
- chybějící propojení - průšlap mezi stromy
- husté a nepřehledné keřové porosty

NÁVRH KOMPOZIČNÍHO A PROVOZNÍHO ŘEŠENÍ

ZHODNOCENÍ POTENCIÁLU ÚZEMÍ

- identifikace potřeb a možností území
- zhodnocení a podpora polohy parku s potenciálem pěší prostupnosti v návaznosti na městskou infrastrukturu
- návrh optimálního funkčního, provozního a kompozičního řešení
- podpoření pohledových vazeb směrem k centrálnímu uměleckému prvku

ZPŘÍSTUPNĚNÍ ÚZEMÍ

- rozbor a identifikace provozních vazeb a následná optimalizace cestní sítě
- umístění doprovodných prvků mobiliáře pro pobytové možnosti v území

POSÍLENÍ STABILITY ÚZEMÍ

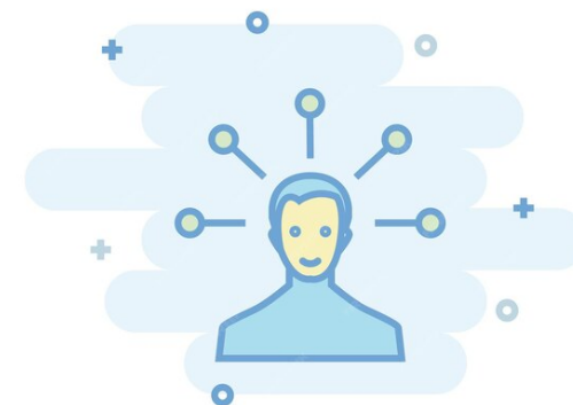
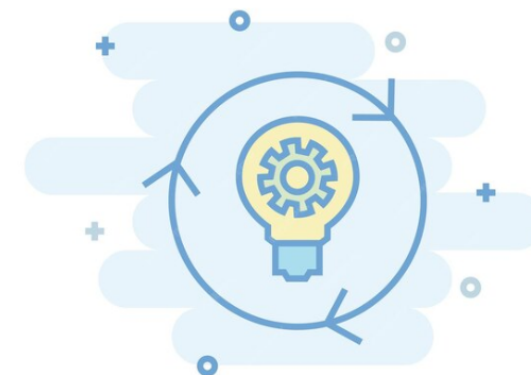
- posílení vegetačních prvků s maximálním důrazem na domácí dřeviny
- zohlednění klimatické adaptability území
- zlepšení mikroklimatických funkcí
- hospodaření s dešťovou vodou
- ochrana části stávající vegetace

ADEKVÁTNOST A UDRŽITELNOST

- zohlednění potřebnosti, dostupnosti a udržitelnosti navrhovaných řešení

KULTIVACE ŘEŠENÉHO VEŘEJNÉHO PROSTORU A ZVÝŠENÍ JEHO ESTETICKÉ HODNOTY

- tvorba kultivovaného, esteticky uspokojivého a přívětivého veřejného prostoru
- posílení obytnosti území vhodnou koncepcí mobiliáře a programu
- úprava a revitalizace stávajících, nepříliš utěšené plochy do funkční, esteticky uspokojivé, komfortní a udržitelné podoby
- návrh nových výsadeb stromů, keřů, trvalek, úprava stávajících
- návrh nových materiálů a mobiliáře

NÁVRH KRAJINÁŘSKÉHO ŘEŠENÍ**Úvod:**

Původní fontána Prameník, vytvořená sochařem Vladimírem Kýnem, byla do řešeného území situována v roce 1983, jako součást drobného odpočívadla s lavičkami a pergolou. Fontána v průběhu let degradovala, částečně též vandalskou činností. V současnosti bylo přistoupeno k její obnově, formou vytvoření sochařské repliky, podobně vznikla také potřeba celkové rehabilitace území okolí plastiky.

Zadání práce:

- zmapování území, vyhodnocení současného stavu prostoru
- umístit repliku umělecké fontány Prameník do řešeného území
- navrhnout odpočívadlo kolem fontány Prameník
- navrhnout cestní síť v rámci řešeného území, zohlednit pěší tahy
- umístit pítko
- navrhnout doprovodný mobiliář (lavičky, odpadkové koše, nabíječku USB, venkovní lékárničku, atypické osvětlení atp.)
- navrhnout rámcové řešení vegetačních úprav
- vytvoření celkového provozního a kompozičního řešení

Kompoziční a provozní řešení:

Návrh krajinářského řešení respektuje původní pozici fontány v území a situuje ji do téměř identického místa. Vlastní odpočívadlo je navrženo v bezprostředním okolí fontány, jen o málo větším než odpočívadlo původní. Je také doplněno lavičkami.

Nově navržená cestní síť respektuje předpokládatelné pěší tahy v novém konceptu území. Stávající průšlap mezi stromy ve východní části území návrh zachovává a potvrzuje ho umístěním štěrkové pěšiny.

Odpočívadlo a nejdelší přístupová cesta jsou lemovány organicky tvarovaným kvetoucím záhonem založeným na kombinaci okrasných travin a trvalek, vnášejících do území dynamiku pohybu, která se váže na fenomén vody (téma odpočívadla - fontána Prameník - symbol pohybu, proudění, tekoucí voda). Tento atraktivní vegetační lem představuje zároveň funkční ochranu proti nežádoucím průšlapům mimo navrženou cestní síť. Otevřená východní hrana odpočívadla umožňuje průchod do pobytového trávníku, kde je situován další smíšený kvetoucí záhon a odpočinkové pobytové dřevěné molo.

Odpočívadlo s fontánou Prameník je dále doplněno třemi dřevěnými lavicemi, čtvrtá je umístěna u nejdelší přístupové pěšiny. Dále je zde umístěno pítko a odpadkový koš. Pozadí fontáně a také potřebný stín a lepší mikroklima bude poskytovat navržený vícekmenný situovaný do zpevněné plochy odpočívadla.

Celý prostor je doplněn střídavým orientačním a scénickým podhorizontálním bodovým osvětlením (fontána, vícekmenný ploše odpočívadla, kvetoucí záhony).

Navržené povrchy a mobiliář:

Nově navržená cestní síť a zpevněná plocha odpočívadla je uvažována v povrchu z česaného betonu, alternativně z nepravidelné betonové kostky.

Prostor pod vlastní fontánou prameník bude řešen instalací nízkého betonového či kamenného soklu.

Lavičky a molo jsou navržena jako dřevěné, z tvrdého dřeva. Pítko je navrženo jako drobný kovový prvek. Koš je navržen dřevěný, se stříškou. Koš na psí exkrementy je navržen mimo řešené území. Možnou podobu prvků zobrazují referenční fotografie v další části studie.

Pro dokreslení atmosféry místa odpočívadla okolo fontány je do prostoru navrženo osvětlení jako bodové podhorizontální.

Navržené technologie:

V rámci řešeného území je navrženo umístění prvků soudobých technologií:

- nabíjecí zařízení USB integrovaným do instalovaného mobiliáře v centrálním odpočívadle
- prvek venkovní lékárny s defibrilátorem (tzv. SOS hláska), umístěný při hlavní pěší komunikaci
- bezpečnostní kamera umístěná na lampě veřejného osvětlení

Práce s vegetací:**STROMY**

Stávající stromové patro je v návrhu zachováno, vyjma položek, které dendrologický průzkum, který byl podkladem zpracování této studie, vyhodnotil jako neperspektivní či rizikové a navrhl je k odstranění.

Stávající stromová kulisa se nachází podél severní a východní hranice řešeného území, je přehuštěná a ve spodních partiích vyvětvená a řídká, čímž dochází k vizuálně nevhodnému propojení sousedící vozovky a parkování do interiéru pobytové plochy.

Solitérní trojice borovic, která se nachází v otevřené travnaté části, v blízkosti bývalého i budoucího odpočívadla, je lokální dominantou, spoluvytvářející náladu celého území. Borovice nejsou v dobré kondici, jsou zde zachovány pouze dočasně, výhledově budou nahrazeny novou kompoziční hmotou, v kontextu navrhovaného sortimentu.

Nové stromy jsou koncipovány jako vícekmenné, které dobře naváží na stávající kulisu stromů a také území dodají intimnější charakter, lépe jej „zabydlí“. Stanou se jednotícím prostorotvorným prvkem v území. Druhově je uvažováno o výběru z následujícího sortimentu: ambroň, parocie, svitel, okrasná třešeň, javor babyka, javor amurský, okrasná jabloň.

Práce s vegetací - pokračování:**KEŘE**

Stávající keře se nacházejí ve volné ploše trávníku, v místě bývalého i budoucího odpočívadla, prostor nevhodně znepřehledňují a vytvářejí bariéru. Perspektivní keře budou přesazeny do navrženého keřového lemu, neperspektivní budou v rámci navržených výsadeb nahrazeny.

Nové keřové patro je navrhováno jako optická kulisa v předpolí lemu stromů podél severní a východní hranice řešeného území. Tato kulisa keřů odcloní parkování a komunikaci a vytvoří pocit klidu a soukromí v interiéru odpočívadla. Keřový záhon bude komponován jako smíšený, přinášející do území proměnlivost v průběhu roku (kvetení, podzimní barevnost listů, plody atp.). Lze uvažovat například o druzích: vajgélie, pustoryl, tavola, hortenzie latnatá, zimolez (cv. 'Rosea'), tavolník.

PŮDOPOKRYVY

Mezi keřovým pásem a vozovkou, v podrostu stávající kulisy stromů, je navržena výsadba půdopokryvných rostlin. Lze doporučit zvážit úpravu prokořenitelného prostoru metodou airspade s výměnou svrchní vrstvy substrátu, která by zlepšila existenční podmínky stávajících stromů a zvýšila perspektivu novým výsadbám.

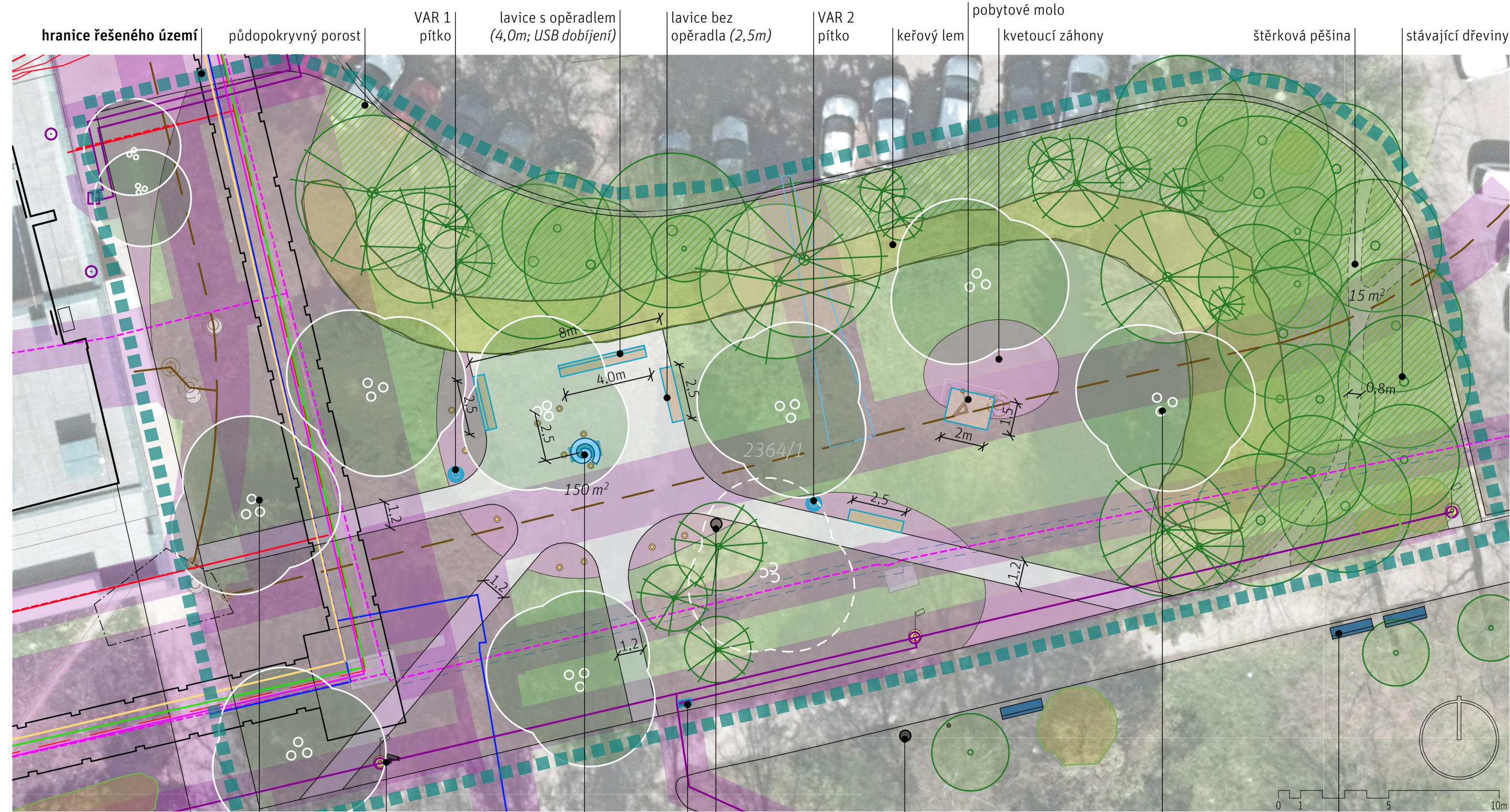
SMÍŠENÉ KVETOUcí ZÁHONY

Kvetoucí záhony budou založeny jako extenzivní smíšené trvalkové záhony s výrazným podílem okrasných travin, mozaikovitě doplněných trvalkami s delším obdobím květu či atraktivním plodenstvím. Záhony budou doplněné cibulovinami pro jarní efekt kvetení.

TRÁVNÍKY

Travnaté plochy by měly sloužit k pobytu. Proto lze doporučit jejich celkovou obnovu v rámci realizace díla, spočívající ve zlepšení únosnosti půdní struktury (zapracování podílu drobného štěrku či recyklátu) a založení nového trávníku výsevem osiva pro zátěžový pobytový trávník.

zpevněná plocha tzv. česaný beton
(variantně nepravidelná betonová dlažba)

fontána "Prameník"
bezpečn. kamera

infopanel
odpadkový koš

koš na psí exkr.

navržené dřeviny

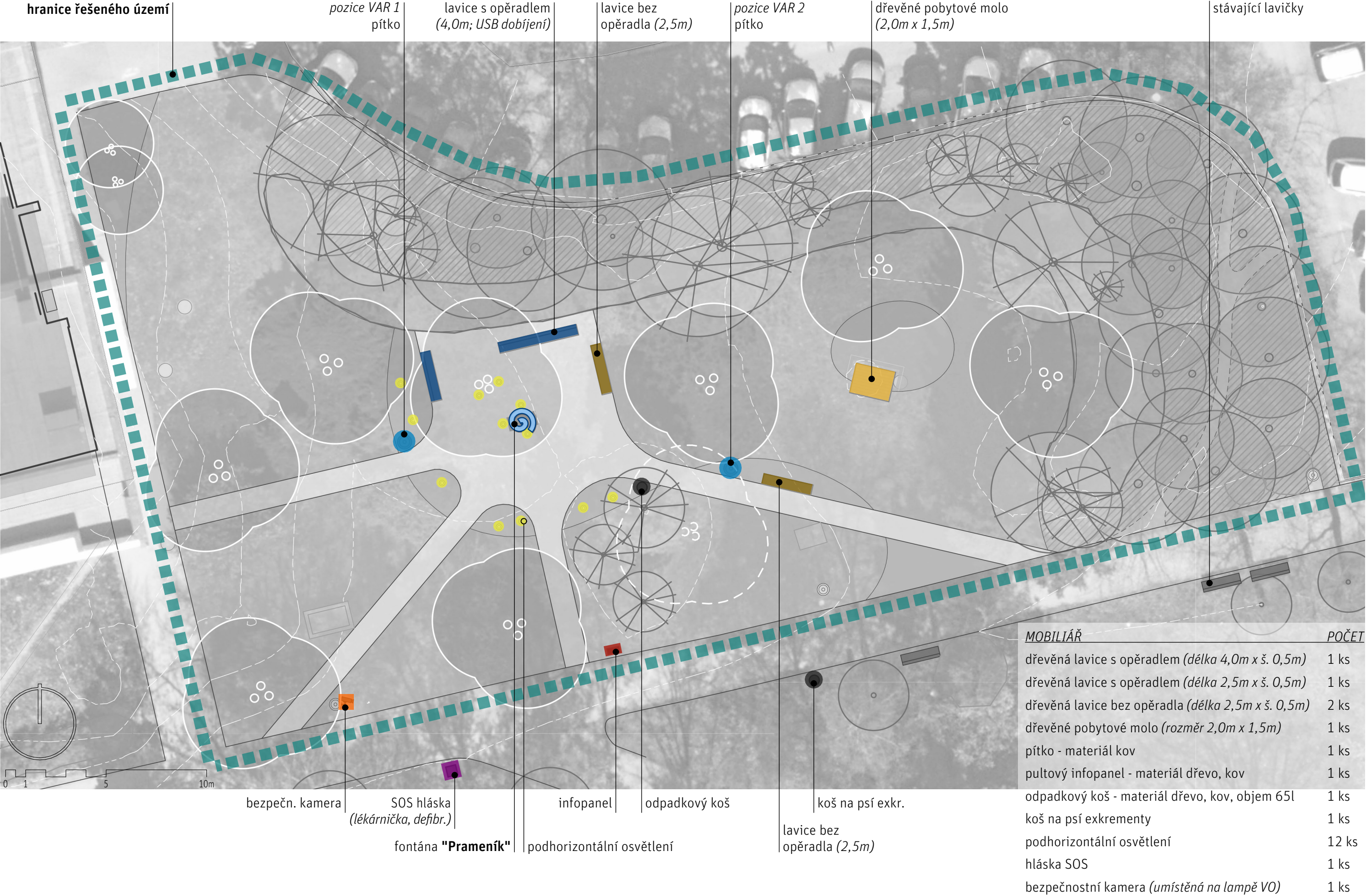
stávající lavičky

ORIENTAČNÍ VÝMĚRY A POČTY NAVRŽENÝCH POVRCHŮ A PRVKŮ

ZPEVNĚNÉ POVRCHY	MNOŽSTVÍ
betonový povrch odpočívadla a cest	150 m²
štěrková pěšina	15 m²

VEGETAČNÍ PRVKY	MNOŽSTVÍ
stromy	10 ks
keřové výsadby	150 m²
půdopokryvné porosty	300 m²
kvetoucí výsadby - trvalky	80 m²
trávník	675 m²

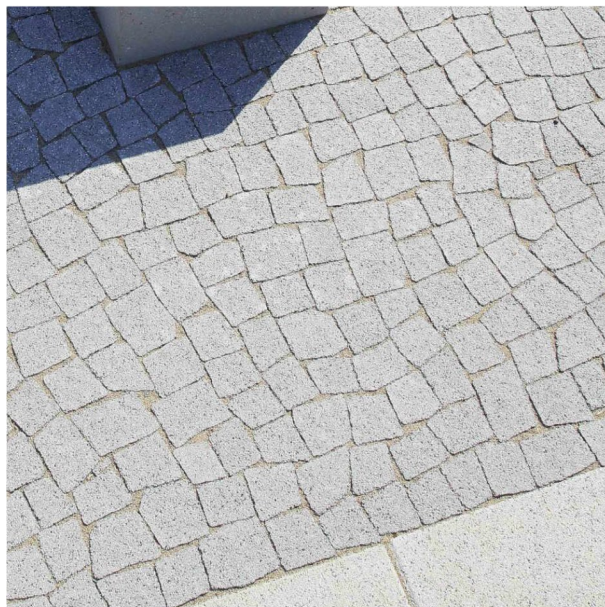
MOBILIÁŘ	MNOŽSTVÍ
dřevěná lavice s opěradlem (délka 4,0m a 2,5m)	1 ks + 1 ks
dřevěná lavice bez opěradla (délka 2,5m)	2 ks
dřevěné pobytové molo (rozměr 2,0m x 1,5m)	1 ks
pítka; pultový infopanel	1 ks; 1 ks
odpadkový koš a koš na psí exkrementy	1 ks + 1 ks
podhorizontální osvětlení	12 ks
hláska SOS; bezpečnostní kamera	1 ks; 1 ks

Hlavní zpevněná plocha a přístupové cesty do interiéru odpočívadla je materiálově navrženo z tzv. česaného betonu. Jedná se o designově jednoduché pojetí povrchu, který svým charakterem zapadá do navržených úprav v rámci sídliště.

Ve variantním materiálovém řešení povrchu je možné uvažovat o nepravidelné betonové drobné dlažbě.

Pěšina v místě průšlapu je navržena ve štěrkovém materiálu.

Plocha odpočívadla u fontány "Prameník" bude doplněna o jednoduchý kvalitní sedací mobiliář - lavice (dlouhá a kratší s opěradlem a dvě lavice bez opěradla) v provedení dřevo - kov. Protipólem pak bude umístění dřevěného pobytového mola v travnaté ploše a kvetoucího záhonu.

Referenční fotografie osvětlení a designového pítka ilustruje možnou ideovou podobu tohoto mobiliáře. Tento typ mobiliáře, stejně tak lavičky a odpadkové koše podél hlavní cesty mimo řešené území, je vhodné pojmout v jednotném designu a provedení v celém parkově upraveném prostoru sídliště Ďáblice (dle principu Územní studie Sídliště Ďáblice, IPR, leden 2023).

Zdroj: Filip Krampla, městské pítko; <https://krampla.cz/design/pitko/>

Odpadkový koš v provedení dřevo - kov

Pultový informační panel

Příklad SOS hlásky - zařízení obsahuje dvě lékárničky, defibrilátor, dva hasící přístroje...

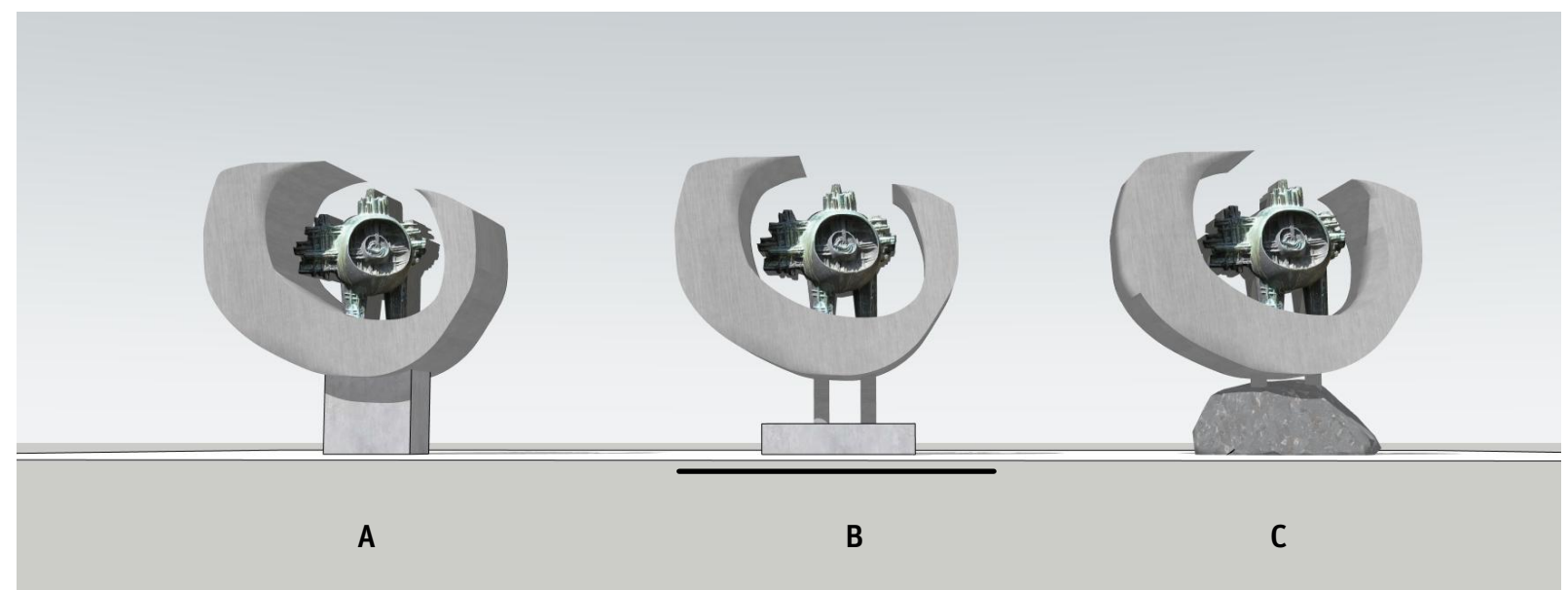
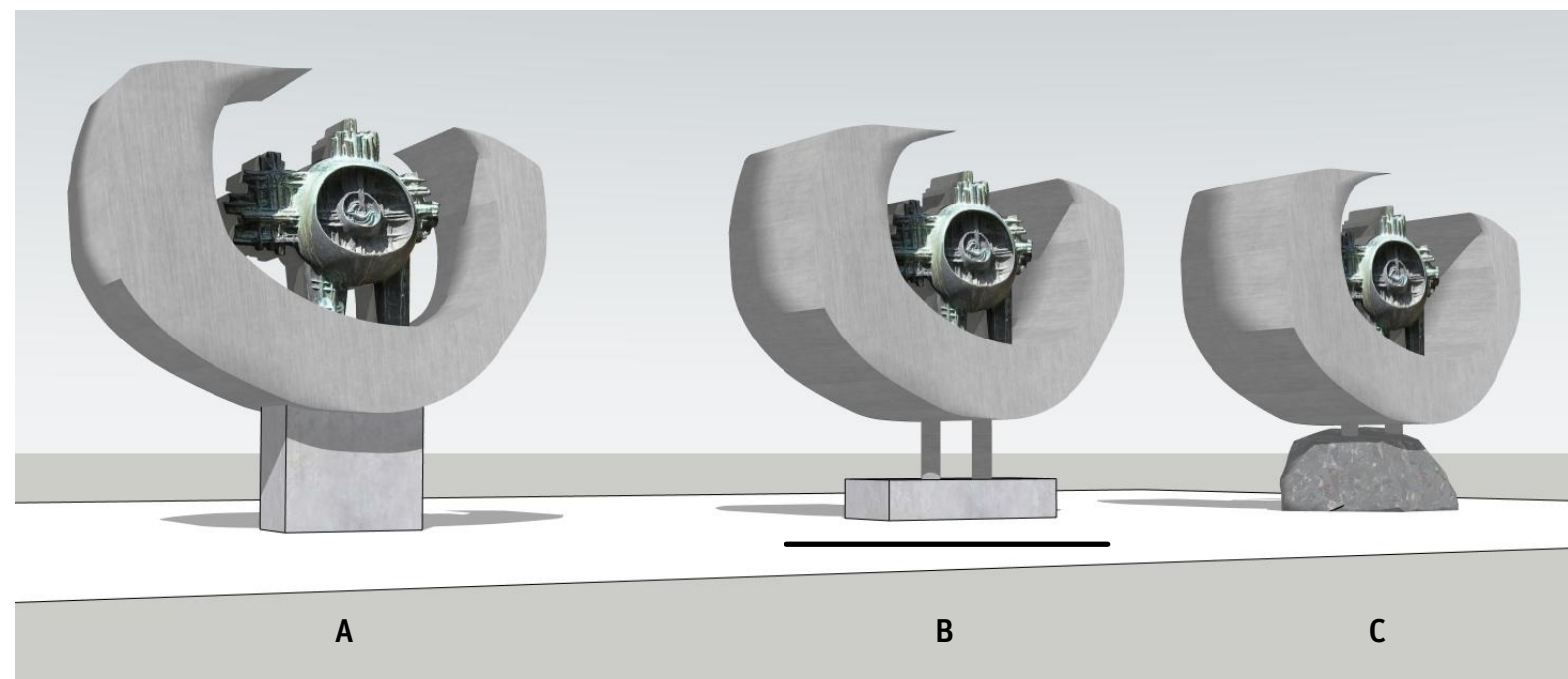
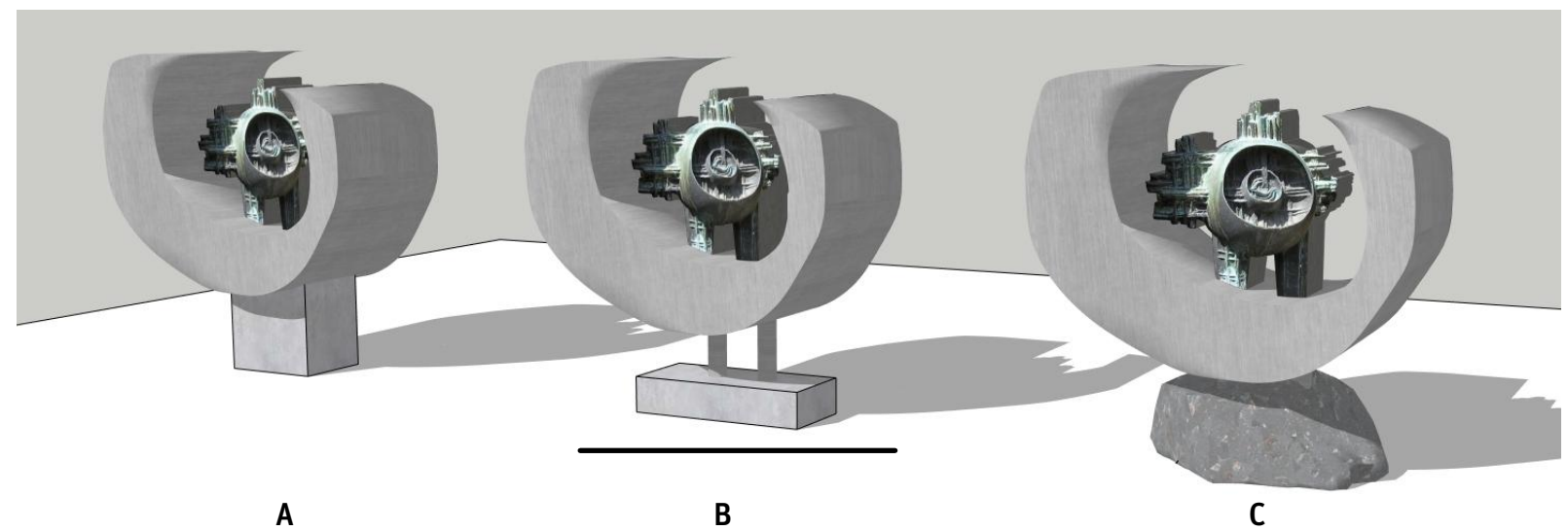

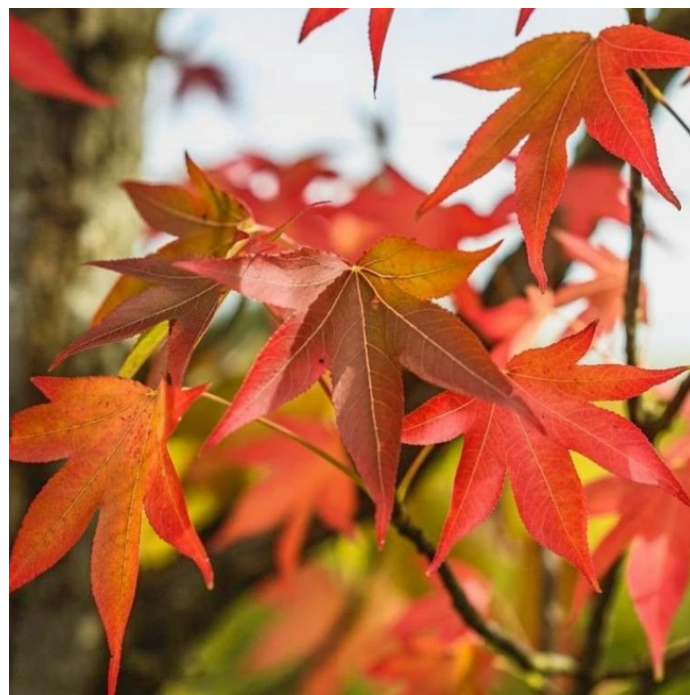
Variantní řešení koše na psí exkrementy.

Variantní řešení možné podoby soklu fontány Prameník. Integrovaní stojin fontány (přívodu a odvodu vody) např. do přírodního kamene nebo do podoby betonového hranolu.

Zvolenou variantou je varianta B, s nízkým betonovým nebo kamenným soklem, který zachovává vizuální exponovanost technologie fontány.

Ambroň západní / *Liquidambar styraciflua*

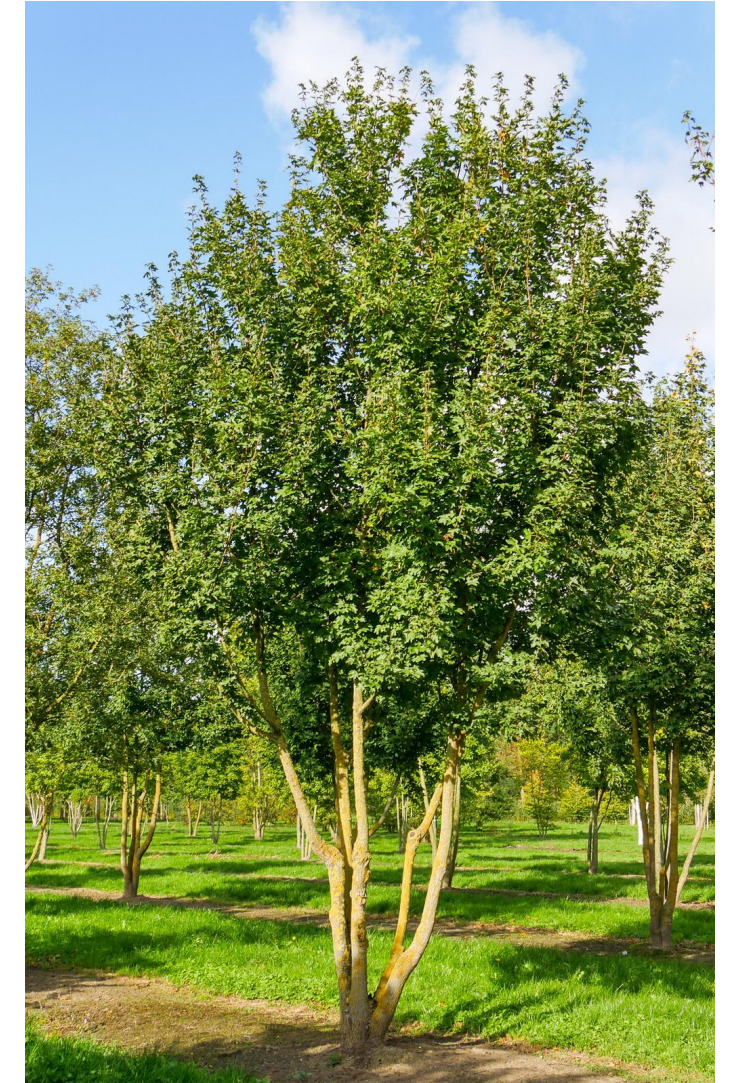
Ambroň západní - podzimní zbarvení

Jabloň - okrasná / *Malus* sp.

Jabloň - okrasná - drobné plody

Javor amurský / *Acer ginnala*

Javor amurský - podzimní zbarvení

Javor babyka / *Acer campestre*

Javor babyka - podzimní zbarvení

Parocie perská / *Parrotia persica*

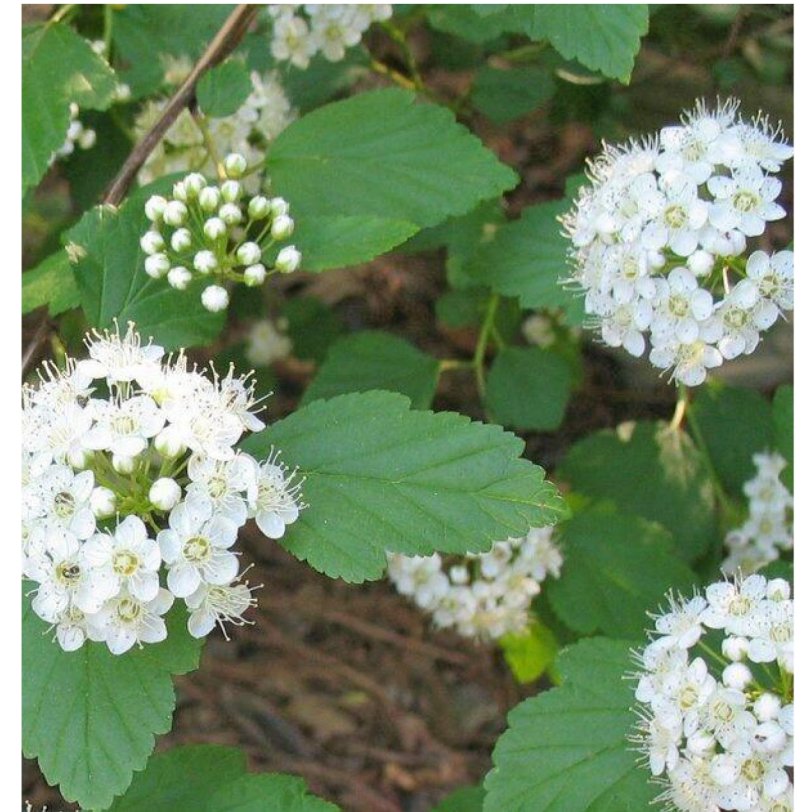
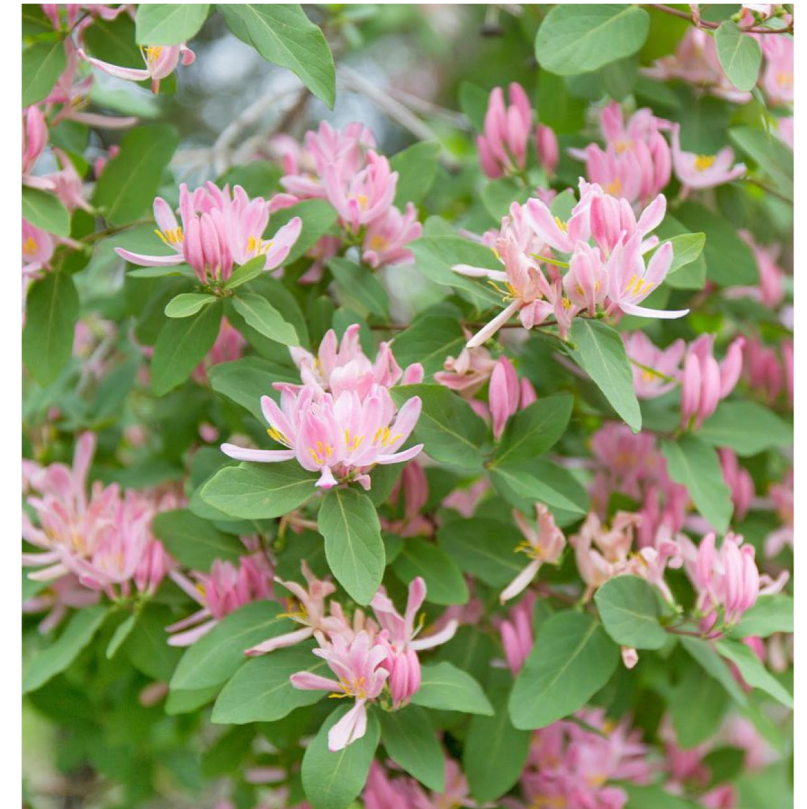
Parocie perská - podzimní zbarvení

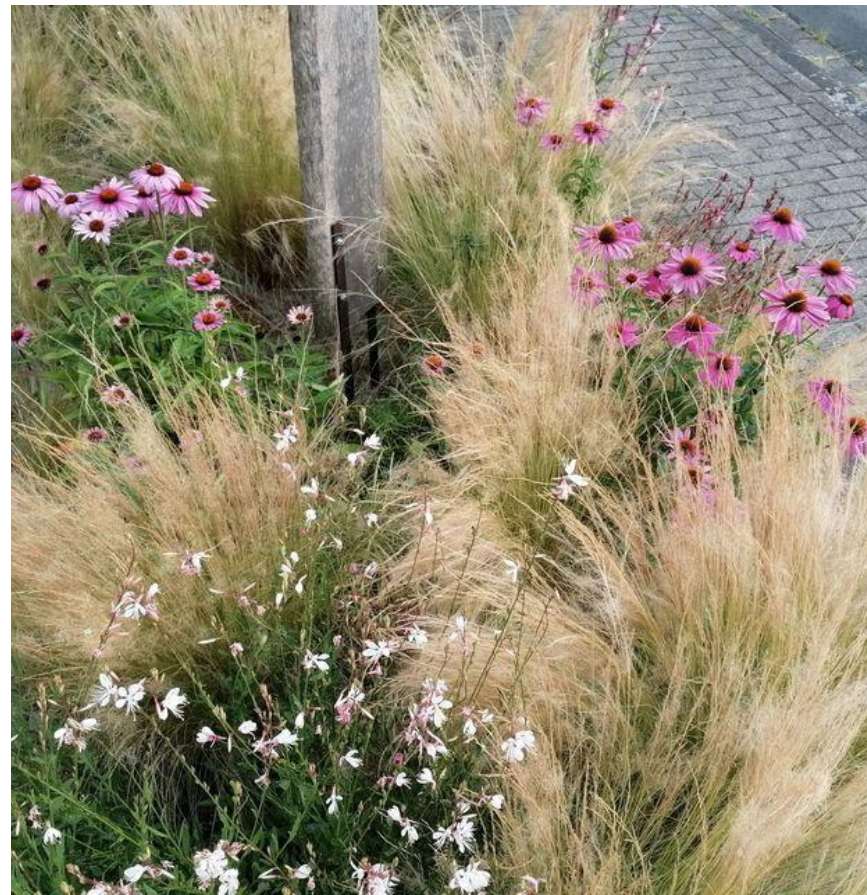
Svitel latnatý / *Koelreuteria paniculata*

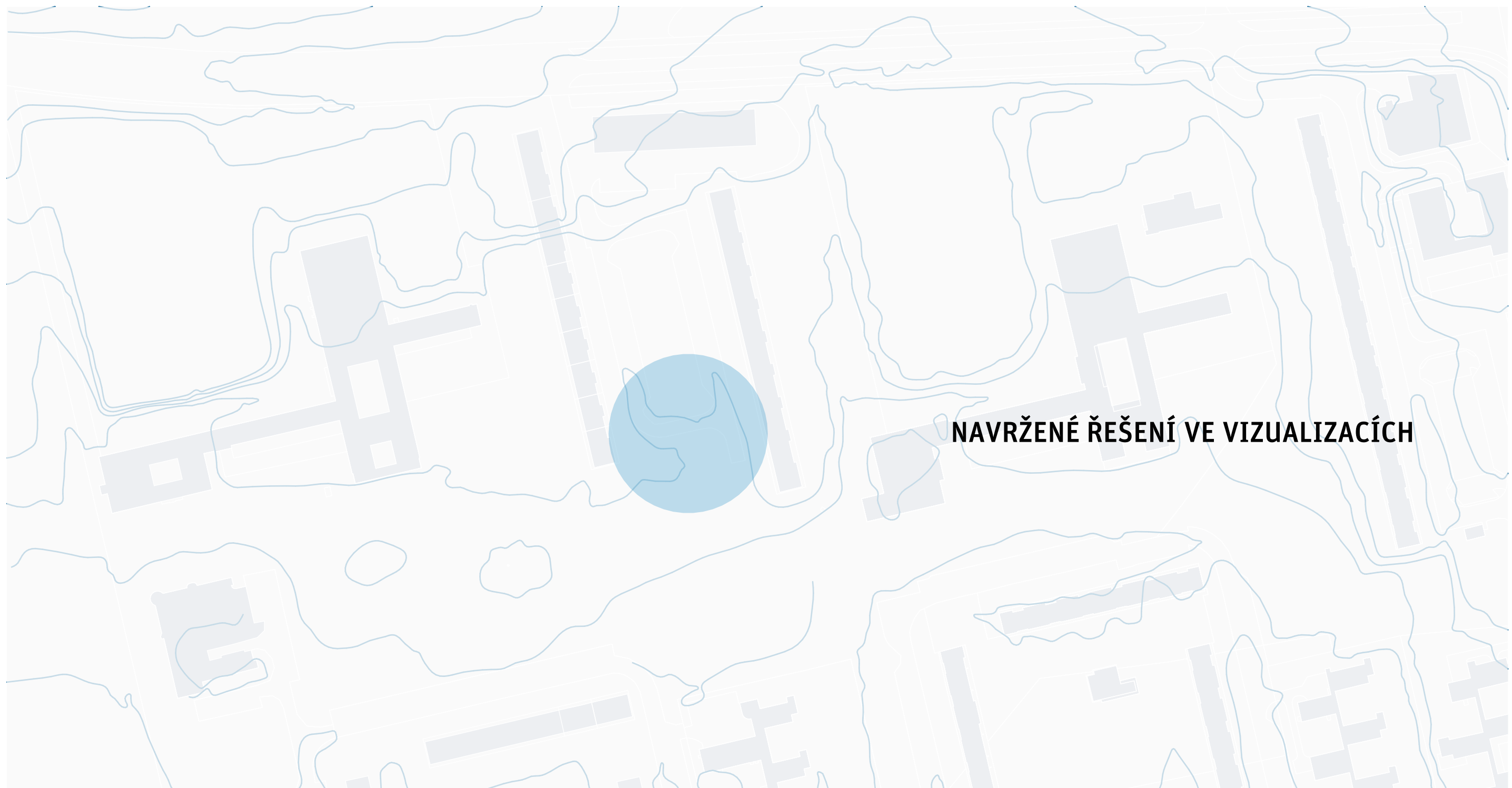
Svitel latnatý - plody

Třešeň - okrasná / *Prunus* sp.

Třešeň - okrasná - podzimní zbarvení

Hortenzie latnatá / *Hydrangea paniculata*Pustoryl / *Philadelphus* sp.Tavola kalinolistá / *Physocarpus opulifolius*Tavolník / *Spiraea* sp.Vajgémie / *Weigela* sp.Zimolez tatarský / *Lonicera tatarica* 'Rosea'

ZÁVĚREČNÉ SLOVO AUTORŮ

Řešené území nabízí velký potenciál k vytvoření kultivovaného a obývaného veřejného prostoru.

Bylo pro nás velkým potěšením i ctí navrhnout jeho novou podobu a přejeme si, aby tato nová tvář přinášela radost všem jeho uživatelům.

Markéta Pešíčková
Radek Csáno